

La solitud d'Europa

L'exministra Arancha González Laya aplega els europeus a reactivar-se davant la nova geopolítica

Piergiorgio M. Sandri

“¿En qué momento se había jodido el Perú?”. La cèlebre pregunta de *Conversaciones en La Catedral* de Mario Vargas Llosa retruny en aquest llibre, aplicada a Europa. Arancha González Laya, exministra d'Afers Exteriors amb una llarga trajectòria en institucions econòmiques internacionals, respon a aquest interrogant amb una data: 2008. Va ser llavors quan la globalització va entrar en crisi.

Aquell any va marcar l'inici de les transformacions socials i econòmiques que expliquen el món d'avui; el col·lapse de Lehman Brothers va posar fi al model de desenvolupament que va guiar Occident (i que fins i tot el va definir) durant gairebé vuitanta anys. “La crisi va generar desconfiança en el sistema financer, la percepció que el sistema estava manipulat a favor de les elits i més escepticisme cap al comerç, fomentant un nacionalisme econòmic i impulsant la prioritat de la producció local”, explica. L'austeritat que el va seguir va ser el cop definitiu al model.

L'assaig no cau en temptacions nostàlgiques sobre el passat, sinó que intenta formular propostes perquè Europa aprengui a gestionar la seva inesperada solitud: trada pels EUA, agredida per Rússia i manipulada per la Xina.

Tot i que al text no hi ha referències al seu fugaç pas per la política espanyola, González Laya convida a defugir les solucions emotives que protagonitzen el debat actual.

ANA JIMENEZ

SOLOS EN EL MUNDO
 Arancha González Laya
 Editorial Arpa, 2026
 239 p., paper, 18,90 € |
 e-book, 14,24 €

Reconeix que alguns busquen refugiar-se “en identitats excloents, o en civilitzacions passades que mitifiquen com aquella arcàdia feliç que volem retornar per protegir-nos”.

L'autora es mostra duríssima amb Trump (“busca destruir l'existent, desitja humiliar, s'acarnissa amb els febles”) i afirma que Europa s'ha de preparar per als desafiaments venidors: “L'ocupació de l'espai, la cursa per explotar els fons marins i el ciberespai de les finances globals, on convergeixen

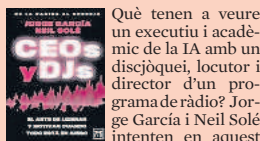
tecnologia i diners”. Així mateix, no amaga el malestar davant la firma de l'acord comercial entre els EUA i la UE que estableix aranzels del 15% als productes europeus. “Ens hem agenollat”, escriu. Per evitar-ho, sosté, Europa ha d’“endurir-se sense deixar de ser Europa”. Afirmar que els europeus hauran de ser capaços de “projectar poder en totes les seves dimensions, incloent-hi la militar”.

No és una tasca fàcil, atès que Europa es debat des de sempre entre ser una comunitat de valors o d'interessos. L'exministra suggereix un pla basat en “més defensa europea i coordinació industrial, amb sancions més creïbles i sostenibles, amb un mercat únic més integrat”. I, alhora, “tutela dels drets humans, compassió i solidaritat”.

A parer seu, “Europa s'ha construït massa temps per contrast amb un passat propi –feixisme, guerra, nacionalisme– i massa poc davant els desafiaments externs actuals. Europa té dificultats per saber qui és perquè sempre ha pensat la seva identitat en negatiu, no en projecció”. En el fons, és estant sol que aprens a entendre qui ets.

CEOS Y DJS: DE LA CABINA AL CONSEJO
 Jorge García / Neil Solé

UD
 2026
 144 p. | paper, 22,75 € |

llibre unir dos universos aparentment llunyans. “Un CEO dirigeix una organització; un dj dirigeix una experiència col·lectiva. Tots dos s'enfronten al mateix desafiament: convertir el caos en direcció”. Per això, tant l'executiu com el rei de la consola hauran de recórrer en el seu dia a dia a intuïció, estratègia, gestió de Pego, lectura de l'entorn, resiliència i capacitat d'adaptació.

Eloi Serrano

Director de la càtedra d'Economia Social del Tecnocampus de la UPF

La inserció pel vessant econòmic

Les polítiques d'inclusió social han assolit les últimes dècades un elevat grau de professionalització. Els serveis

socials fan una tasca imprescindible acompanyant persones i famílies en situacions de vulnerabilitat i oferint-los suport, orientació i eines per recuperar el seu projecte vital. Tot i això, convé preguntar-se si, massa vegades, confonem la inclusió amb l'acompanyament i donem per acabat un procés que encara no ha assolit el seu objectiu principal: l'autonomia de la persona.

L'economista Amartya Sen recordava que el desenvolupament consisteix a ampliar les capacitats reals de les persones per triar la vida que volen. La inclusió social, per tant, no s'hauria de limitar a protegir; també hauria d'emancipar. Tot i això, les nostres administracions tendeixen a organitzar-se com si el pla social i l'econòmic pertanyessin a mons diferents. Els serveis socials desenvolupen itineraris d'inserció mentre les àrees de promoció econòmica impulsen polítiques d'ocupació, formació o emprenedoria. Tots dos àmbits persegueixen el benestar de les persones, però rares vegades ho fan des d'una estratègia compartida.

Aquesta fragmentació provoca que molts processos d'inserció acabin amb actuacions tan necessàries com insuficients: elaborar un currículum, preparar una entrevista o derivar una oferta de treball. Tot això té sentit, però difícilment és suficient per a persones amb trajectòries d'exclusió prolongada o amb dificultats per accedir al mercat laboral.

Potser ha arribat el moment d'entendre que la inserció econòmica no és l'última fase de la inclusió social, sinó una de les seves condicions essencials. Fa més de quatre dècades, l'emprenedor social català Julio Martínez ja defensava la necessitat de construir itineraris on l'activitat econòmica formés part del mateix procés d'inclusió. El seu plantejament resultava llavors innovador i avui conserva

va plena vigència: no n'hi ha prou amb assistir les persones; cal crear les condicions perquè puguin convertir-se en protagonistes de la seva pròpia autonomia econòmica.

Les cooperatives, les empreses d'inserció i altres iniciatives d'emprenedoria social representen precisament aquesta possibilitat. No constitueixen una economia paral·lela, sinó una manera de generar ocupació, autoestima i cohesió social on el mercat convencional troba més dificultats.

Per això, potser ha arribat el moment d'unir les polítiques socials i les polítiques de promoció econòmica. Treballadors socials, orientadors laborals, agents de desenvolupament local i especialistes en emprenedoria haurien de compartir objectius i dissenyar junts els itineraris d'inserció.

La millor política social no és la que administra indefinidament la dependència, sinó la que crea les condicions per a la llibertat. I

CARTOGRAFÍA DE UNA REVOLUCIÓN
 Carlos del Castillo

Península
 Barcelona 2026
 170 p. | paper, 17 € | e-book, 9,49 €

El periodista Carlos del Castillo, des de la seva acreditada faceta de divulgador, recorre a taules, gràfics, dibuixos i altres recursos textuals, des de fitxes fins a perfils, per tractar un tema molt complex des d'una multitud d'angles diferents, agrupats en sis temes i 50 preguntes. Hi destaquen qüestions polítiques com l'impacte climàtic i els secrets polítics.

CHINA DESCONOCIDA
 Luis Castro Kerdel

Editorial Sekotia
 2026
 270 p. | paper, 23,75 € | e-book, 6,17 €

La frase més inquietant es pot llegir a la mateixa portada del llibre: “La Xina no vol assemblar-se a Occident. Vol substituir-lo”. Luis Castro Kerdel és un economista que va viure des del 2012 a Shanghai durant gairebé una dècada. Aquesta obra recull la seva mirada sobre el país, després de constatar en primera persona el despertar del “gegant adormit”, com el va anomenar Napoleó. Quan va deixar el país, diu que se'n va anar amb por. “La qüestió és si el meu escrit causarà en el Govern xinès cap molestia; llavors actuarà en conseqüència”.